

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE	7
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A VII-A.....	9
CAPITOLUL I	
DREPTUL ADMINISTRATIV – RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC	13
I. Noțiuni generale privind administrația publică.....	13
§ 1. Dreptul administrativ este o ramură a dreptului public	13
§ 2. Obiectul dreptului administrativ.....	14
§ 3. Scopul administrației.....	15
§ 4. Ordinea publică și serviciul public.....	16
II. Fundamente constituționale actuale privind administrația publică și dreptul administrativ	18
§ 5. Fundamente constituționale exprese și implicite pentru administrația publică	18
§ 6. Principalele modificări aduse prin legea de revizuire a Constituției în materia administrației publice	18
CAPITOLUL II	
DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE PRIN PRISMA CONSTITUȚIEI DIN 1991 REVIZUITE ȘI REPUBLICATE	34
§ 1. Școala franceză face distincția între două sensuri ale conceptului de „administrație”: <i>sensul funcțional și sensul derivat, organic</i>	34
§ 2. Precizări terminologice.....	34
§ 3. Sfera puterii executive.....	35
§ 4. Sfera autorităților care înfăptuiesc administrație publică în actualul sistem constituțional și legal include:.....	36
§ 5. Noțiunea de administrație publică în sens material	38
§ 6. Corelația executiv – administrație publică	39
CAPITOLUL III	
DEFINIȚIA DREPTULUI ADMINISTRATIV	43
§ 1. Noțiunea dreptului administrativ este analizată diferit în literatura de specialitate.....	43
CAPITOLUL IV	
IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV	46
§ 1. Izvoarele formale.....	46
I. Izvoarele formale nescrise ale dreptului administrativ.....	46

§ 2. Cutuma sau obiceiul	47
§ 3. Consacrarea obiceiului ca izvor de drept potrivit Constituției României din 1991	48
§ 4. Jurisprudența	49
§ 5. Jurisprudența Curții Constituționale	51
§ 6. Doctrina (literatura de specialitate)	53
II. Izvoarele scrise ale dreptului administrativ	54
§ 7. Constituția și legile constituționale	55
§ 8. Legea organică și legea ordinară	57
§ 9. Ordonanțele Guvernului	60
§ 10. Decretele în vigoare ale fostului Consiliu de Stat	62
§ 11. Hotărârile Guvernului	62
§ 12. Actele administrației centrale de specialitate	62
§ 13. Ordinul Prefectului	63
§ 14. Hotărârile Consiliului județean	63
§ 15. Hotărârile Consiliului local	64
§ 16. Dispozițiile primarului	64
§ 17. Tratatelor internaționale	64

CAPITOLUL V

NORMA DE DREPT ADMINISTRATIV	72
§ 1. Considerații generale	72
§ 2. Ipoteza normei de drept administrativ	72
§ 3. Dispoziția normei de drept administrativ	73
§ 4. Sancțiunea normei de drept administrativ	74
§ 5. Clasificarea normelor de drept administrativ	75
§ 6. Codificarea normelor de drept administrativ. Interesul și actualitatea problemei	76
§ 7. Avantajele codificării. Realități și perspective	77

CAPITOLUL VI

RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	81
I. Definiția raportului de drept administrativ	81
II. Clasificarea și trăsăturile raporturilor de drept administrativ	82

CAPITOLUL VII

DREPTUL ADMINISTRATIV ȘI ȘTIINȚA ADMINISTRAȚIEI	86
§ 1. Dreptul administrativ	86
§ 2. Principalele concepții privind știința administrației	86
§ 3. Semnificația creării Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României	88

CAPITOLUL VIII

ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	91
I. Noțiuni generale	91
II. Actul administrativ. Definiție, trăsături	93
III. Clasificarea actelor administrative	98
IV. Regimul juridic al actelor administrative	99
A. Legalitatea actului administrativ	99
B. Forma actului administrativ	104
C. Procedura emiterii sau adoptării actelor administrative.....	107
D. Forța juridică a actelor administrative	115
E. Efectele actelor administrative.....	116
F. Suspendarea actelor administrative	120
G. Revocarea actelor administrative.....	122
H. Inexistența actelor administrative.....	129
I. Alte dimensiuni ale regimului juridic al actelor administrative	131

CAPITOLUL IX

CONTRACTUL ADMINISTRATIV	136
---------------------------------------	-----

CAPITOLUL X**TEORIA GENERALĂ A CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA**

ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	144
I. Semnificația activității de control în administrația publică.....	144
II. Fundamente constituționale ale controlului exercitat asupra administrației publice	145
III. Clasificarea formelor de control exercitat asupra administrației publice	147
IV. Jurisdicția administrativă și actul administrativ-jurisdicțional.....	150

CAPITOLUL XI

CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV	156
I. Noțiune și istoric	156
II. Fundamente constituționale actuale în materia contenciosului administrativ.....	158
III. Trăsăturile caracteristice ale acțiunii în contencios administrativ potrivit Legii nr. 554/2004 și Constituției	160
IV. Condițiile acțiunii în contencios administrativ, în baza Legii nr. 554/2004.....	180
V. Excepțiile de la controlul de legalitate exercitat de instanțele de contencios administrativ	199
V. 1. Actele administrative sustrate în totalitate controlului de legalitate al instanțelor judecătorești de contencios administrativ	201
V. 2. Actele administrative sustrate parțial controlului de legalitate al instanțelor judecătorești de contencios administrativ	206
VI. Procedura în materie de contencios administrativ	207

CAPITOLUL XII**NOȚIUNEA DE PROPRIETATE, DOMENIU PUBLIC ȘI SERVICIU
PUBLIC POTRIVIT CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DIN 1991, REVIZUITĂ
ȘI REPUBLICATĂ**

.....	233
I. Generalități	233
§ 1. Istoric	233
§ 2. Concepte	235
§ 3. Reglementare constituțională	236
II. Repere în determinarea statutului constituțional general al proprietății	237
§ 4. Prevederi constituționale exprese, implicite, corelația dintre ele	237
III. Regimul constituțional al proprietății publice. Relația domeniu public – proprietate publică	241
§ 5. Scara domeniialității publice	241
§ 6. Reglementarea proprietății publice potrivit noului Cod civil	243
IV. Definiția și trăsăturile domeniului public	254
§ 7. Definiția domeniului public	254
§ 8. Trăsăturile domeniului public	254

CAPITOLUL XIII**MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN VALOARE A DOMENIULUI PUBLIC**

.....	258
I. Generalități	258
§ 1. Modalități constituționale de punere în valoare a bunurilor domeniului public	258
II. Contractul de concesiune publică	260
II. 1. Concesiunea bunurilor proprietate publică	260
§ 2. Regimul juridic actual	260
§ 3. Regimul constituțional și legal actual al contractului de concesiune publică	261
§ 4. Definiția și trăsăturile contractului de concesiune	261
§ 5. Părțile contractului de concesiune	262
§ 6. Procedura de concesionare	262
§ 7. Dispoziții privind contractul de concesiune	263
II. 2. Concesiunea de servicii și lucrări	264
§ 8. Regimul legal actual	264
§ 9. Părțile contractului de concesiune de servicii și lucrări	265
§ 10. Proceduri de atribuire	266
III. Administrarea, închirierea și darea în folosință gratuită a bunurilor domeniului public	269
§ 11. Regimul contractelor de administrare și de închiriere a bunurilor domeniului public	269
IV. Lucrările publice de interes național și local	272
§ 12. Este deja o constantă în teoria contractului administrativ că unul din elementele care îl deosebește de contractul de drept comun este faptul că are <i>un obiect determinat</i>	272

CAPITOLUL XIV

REGIMUL JURIDIC APLICABIL DOMENIULUI PUBLIC	276
§ 1. Generalități	276
§ 2. Principii	276

CAPITOLUL XV

SERVICIUL PUBLIC	280
§ 1. Generalități privind serviciul public	280
§ 2. Fundamente constituționale actuale privind serviciul public în România	281
§ 3. Trăsăturile și clasificarea serviciilor publice	282
§ 4. Clasificarea serviciilor publice	284

CAPITOLUL XVI

RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV. RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-DISCIPLINARĂ	286
§ 1. Fundamentarea noțiunilor	286
§ 2. Definiția și trăsăturile constrângerii administrative	288
§ 3. Clasificarea măsurilor de constrângere	288
§ 4. Subiectul activ și subiectul pasiv al faptei și respectiv, al răspunderii	289
§ 5. Forme de răspundere specifice dreptului administrativ	289
§ 6. Răspunderea administrativ-disciplinară	290
§ 7. Fundamente constituționale și legale actuale privind răspunderea administrativ-disciplinară	291
§ 8. Definiția și trăsăturile răspunderii administrativ-disciplinare	293
§ 9. Sancțiunile administrativ-disciplinare	295

CAPITOLUL XVII

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-CONTRAVENȚIONALĂ	298
I. Bazele constituționale ale răspunderii administrativ-contravenționale	298
§ 1. Temeiuri constituționale	298
§ 2. Origini	299
II. Elementele constitutive ale contravenției	299
§ 3. Elementele constitutive ale faptei antisociale numite contravenție sunt următoarele: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă	299
III. Definiția și trăsăturile contravenției	301
§ 4. Definiția contravenției	301
IV. Cauzele care înlătură răspunderea contravențională	305
§ 5. Cauzele care vizează eliminarea caracterului ilicit al faptei	305
§ 6. Prescripția	306
V. Sancțiunile contravenționale	307
§ 7. Sancțiunile principale sunt măsuri de constrângere și reeducare, care se aplică contravenientului în scopul îndreptării acestuia și al prevenirii săvârșirii contravențiilor	307
§ 8. Avertismentul	308

§ 9. Amenda contravențională.....	309
§ 10. Sancțiunile contravenționale complementare.....	310
§ 11. Obligarea la prestarea unei activități în folosul comunității.....	311
VI. Procedura contravențională consacrată de O.G. nr. 2/2001	312
§ 12. Norme procedurale aplicabile.....	312
§ 13. Fazele procedurii contravenționale potrivit O.G. nr. 2/2001.....	312

CAPITOLUL XVIII

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-PATRIMONIALĂ	327
§ 1. Fundamente constituționale.....	327
§ 2. Tipuri de acțiuni în angajarea răspunderii administrativ-patrimoniale.....	328
§ 3. Categoriile de acte care pot fundamenta o acțiune pentru antrenarea răspunderii administrativ-patrimoniale	328
§ 4. Autoritățile publice competente să soluționeze acțiunea privind răspunderea administrativ-patrimonială	329
§ 5. Natura prejudiciului a cărui reparație poate fi solicitată prin acțiunile privind răspunderea administrativ-patrimonială a autorităților publice	330
§ 6. Forme ale răspunderii administrativ-patrimoniale	331
§ 7. Răspunderea patrimonială exclusivă a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare	332
§ 8. Răspunderea patrimonială a autorităților administrației publice pentru limitele serviciului public.....	333
§ 9. Răspunderea solidară a autorităților publice și a funcționarilor pentru prejudicii produse prin acte administrative, tipice sau asimilate.....	333

CAPITOLUL XIX

ORGANIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	338
§ 1. Concepte fundamentale în teoria organizării administrației publice	338
§ 2. Noțiunea de organ al administrației publice.....	339
§ 3. Noțiunea de sarcini ale organelor administrației publice	339
§ 4. Noțiunile de competență și de capacitate a organelor administrației publice.....	340
§ 5. Natura juridică a regimului politic instituit prin Constituția României din 1991.....	343

CAPITOLUL XX

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	347
I. Statutul constituțional al Președintelui României și atribuțiile sale	347
§ 1. Statutul constituțional al Președintelui	347
§ 2. Alegerea și mandatul președintelui	348
§ 3. Atribuțiile Președintelui României.....	348
§ 4. Atribuții realizate în raporturile cu justiția	351
§ 5. Atribuții exercitate în relațiile cu poporul	352

§ 6. Atribuțiile Președintelui ca șef al executivului.....	352
§ 7. Atribuțiile exercitate în domeniul politicii externe.....	356
II. Actele Președintelui României.....	357
§ 8. Forme de concretizare a activității președintelui.....	357
III. Răspunderea Președintelui României.....	359
§ 9. Cadrul constituțional al răspunderii Președintelui României.....	359
§ 10. Răspunderea politică a Președintelui României.....	360
§ 11. Răspunderea penală a Președintelui României.....	362

CAPITOLUL XXI

GUVERNUL	370
I. Reglementarea Guvernului potrivit Constituției României din 1991, republicată.....	370
§ 1. Fundamente constituționale.....	370
§ 2. Statutul Guvernului.....	371
II. Structura, investitura, organizarea și funcționarea Guvernului.....	372
§ 3. Structura Guvernului potrivit Constituției României din 1991.....	372
§ 4. Investitura Guvernului potrivit Constituției României din 1991, revizuită și republicată.....	373
§ 5. Mandatul Guvernului potrivit Constituției României din 1991.....	375
§ 6. Statutul membrilor Guvernului.....	376
§ 7. Statutul primului-ministru.....	379
§ 8. Aparatul de lucru al Guvernului.....	380
§ 9. Atribuțiile Guvernului României.....	380
§ 10. Funcționarea Guvernului.....	382
III. Actele Guvernului.....	383
§ 11. Determinarea sferei actelor.....	383
§ 12. Regimul constituțional al hotărârilor Guvernului.....	384
§ 13. Regimul constituțional al ordonanțelor Guvernului.....	384
IV. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului și răspunderea Guvernului.....	388
§ 14. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului.....	388
§ 15. Răspunderea Guvernului.....	390
§ 16. Regimul constituțional al moțiunii de cenzură.....	391
§ 17. Angajarea răspunderii Guvernului.....	392
§ 18. Răspunderea penală a membrilor Guvernului.....	394

CAPITOLUL XXII

ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ DE SPECIALITATE	400
I. Generalități.....	400
II. Categoriile de autorități centrale de specialitate.....	406

CAPITOLUL XXIII**PRINCIPII DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ADMINISTRAȚIEI**

PUBLICHE LOCALE	424
§ 1. Istoric al reglementării.....	424
§ 2. Drept comparat.....	426
§ 3. Rațiunea și semnificația modificărilor constituționale din anul 2003	427
§ 4. Sfera principiilor și semnificația lor	428
§ 5. Principii constituționale: deconcentrarea serviciilor publice, descentralizarea, autonomia locală, posibilitatea folosirii limbii minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate	429
§ 6. Descentralizarea	429
§ 7. Deconcentrarea serviciilor publice	433
§ 8. Autonomia locală	435
§ 9. Dreptul minorităților de a-și folosi limba națională în relațiile cu administrația publică	440
§ 10. Reglementarea dreptului minorităților de a-și folosi limba maternă în raporturile cu administrația în legislația Uniunii Europene.....	443
§ 11. Principii legale.....	445
§ 12. Eligibilitatea	445
§ 13. Legalitatea	446
§ 14. Consultarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.....	447

CAPITOLUL XXIV

AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE JUDEȚENE	453
§ 1. Consiliul județean. Statutul constituțional al Consiliului Județean	453
§ 2. Drept comparat	454
§ 3. Raporturile dintre autoritățile locale și cele județene	456
§ 4. Constituirea Consiliului Județean și componența.....	456
§ 5. Atribuțiile Consiliului Județean.....	457
§ 6. Actele Consiliului Județean și ale președintelui Consiliului Județean	458
§ 7. Răspunderea Consiliului Județean.....	459
§ 8. Președintele Consiliului Județean.....	460
§ 9. Mandatul, funcționarea și actele Consiliului Județean	460
§ 10. Atribuțiile președintelui Consiliului Județean	461
§ 11. Secretarul județului.....	461
§ 12. Administrația municipiului București	462

CAPITOLUL XXV

CONSILIUL LOCAL ȘI PRIMARUL	465
§ 1. Sfera autorităților.....	465
§ 2. Drept comparat	466

§ 3. Raporturile consiliului local cu celelalte autorități ale administrației publice	469
§ 4. Consiliul local.....	469
§ 5. Constituirea	470
§ 6. Statutul consilierului local.....	471
§ 7. Atribuțiile consiliului local.....	472
§ 8. Funcționarea consiliului local.....	474
§ 9. Actele consiliului local.....	475
§ 10. Răspunderea consilierilor	476
§ 11. Dizolvarea consiliului local.....	476
§ 12. Primarul.....	477
§ 13. Alegerea primarului.....	478
§ 14. Mandatul primarului.....	479
§ 15. Statutul primarului.....	479
§ 16. Atribuțiile primarului	481
§ 17. Actele primarului.....	482
§ 18. Răspunderea primarului	482
§ 19. Încetarea mandatului primarului.....	483
§ 20. Viceprimarul.....	485
§ 21. Secretarul unității administrativ-teritoriale.....	488
§ 22. Serviciile publice locale și aparatul propriu de specialitate	489
§ 23. Administratorul public	490

CAPITOLUL XXVI

PREFECTUL	494
§ 1. Statutul constituțional și legal actual.....	494
§ 2. Istoric al reglementării.....	495
§ 3. Drept comparat.....	499
§ 4. Raporturile dintre prefect și autoritățile autonome locale	500
§ 5. Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului	501
§ 6. Depolitizarea și profesionalizarea funcției de prefect	501
§ 7. Regimul incompatibilităților funcției de prefect și subprefect	503
§ 8. Atribuțiile prefectului	504
§ 9. Actele prefectului	504
§ 10. Particularități ale statutului juridic al prefectului. Regimul dreptului de asociere politică și sindicală și al dreptului la grevă	505
§ 11. Oficiile prefecturale.....	505
§ 12. Subprefectul.....	506

CAPITOLUL XXVII

FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARIII PUBLICI	509
§ 1. Generalități.....	509
§ 2. Controverse doctrinare privind statutul juridic al funcționarilor publici.....	510
§ 3. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționari publici	513

§ 4. Definiția funcției publice și a funcționarului public	514
§ 5. Clasificarea funcționarilor publici	516
§ 6 Regimul juridic al actului de numire într-o funcție publică	519
§ 7. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici	520
§ 8. Îndatoririle funcționarilor publici	526
§ 9. Recrutarea funcționarilor publici	533
§ 10. Răspunderea funcționarilor publici	534
§ 11. Acordurile colective	538
§ 12. Corpul de rezervă al funcționarilor publici	538
§ 13. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public	538
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	547